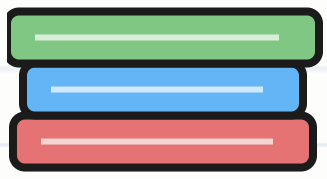
TYT · YKS 2027 · 3 SAYFA

TYT

TARİH

TÜRK-İSLAM

FULL TEKRAR

@siralamalarim

siralamalarim
.com

TYT Tarih-1

İslamiyet Öncesi Türk Tarihi

➜ Bu konudan genelde **kavram** ve **"ilk"** soruları gelir. Kavramları ve hangi devletin neyi ilk yaptığını bil.

① Devlet Yönetimi Kavramları

ÖSYM'nin Favorisi

- **Kut**: Yönetme yetkisinin Tanrı tarafından verildiği inancı. Kut kan yoluyla geçtiği için **taht kavgaları** sık yaşanır.
- **Töre**: Yazısız hukuk kuralları. Hükümdar dahil herkes uymak zorundadır.
- **Kurultay (Toy)**: Devlet işlerinin görüşüldüğü danışma meclisi. Son söz hükümdarındır.
- **İkili teşkilat**: Ülkenin doğu ve batı olarak ikiye ayrılması. Doğuyu **Kağan**, batıyı **Yabgu** yönetir.
- **Ordu-Balık**: Başkent · **Hatun**: Hükümdarın eşi, kurultaya katılır.

② Türk Tarihinde İlkler

Kesin Sorulur

Devlet	Bilmen gereken
Asya Hun	Orta Asya'da kurulan ilk Türk devleti · **Mete Han** onlu sistemi kurdu
Göktürkler	"Türk" adını ilk kez devlet adı olarak kullandı · **Orhun Yazıtları**
Uygurlar	Yerleşik hayata geçen ilk Türk devleti · Kâğıt ve matbaa kullandılar
Avarlar	İstanbul'u kuşatan ilk Türk devleti (626)
Hazarlar	Musevîliği kabul eden Türk devleti

TYT Tarih-2

İslam Tarihi ve Uygarlığı

➜ Bu konuda **savaş-antlaşma sonuçları** ve **dönemlerin ilkleri** sorulur.

① Hz. Muhammed Dönemi

- **622** **Hicret**: Medine'ye göç. Hicri takvimin başlangıcı kabul edildi.
- **624** **Bedir Savaşı**: Müslümanların ilk savaşı ve zaferi
- **627** **Hendek Savaşı**: Medine savunması, hendek kazıldı
- **628** **Hudeybiye Antlaşması**: Mekkeliler Müslümanları **siyasi bir güç** olarak tanıdı
- **630** **Mekke'nin Fethi**

② Dört Halife Dönemi

Halife	Öne çıkan gelişmeler
Hz. Ebubekir	Kur'an-ı Kerim kitap hâline getirildi
Hz. Ömer	Hicri takvim kabul edildi · Divan teşkilatı kuruldu · İran, Suriye ve Mısır alındı
Hz. Osman	Kur'an-ı Kerim çoğaltıldı · İlk donanma kuruldu
Hz. Ali	Cemel ve Sıffin savaşları · Hakem olayı

③ Emeviler ve Abbasiler

- **Emeviler (661-750)**: Halifelik **babadan oğula** geçti · **Arap milliyetçiliği** (mevali) · Kerbela Olayı (680)
- **Abbasiler (750-1258)**: **Talas Savaşı (751)** Çin'e karşı Türklerle birlikte kazanıldı · Beytü'l-Hikme kuruldu · 1258'de Moğollar Bağdat'ı aldı

TYT Tarih-3

İlk Türk-İslam Devletleri

➜ Her devletin **bir "ilk"i** ve **bir önemli eseri** var. Eşleştirerek çalış.

① Karahanlılar — Kesin Sorulur

- İslamiyet'i resmî din olarak kabul eden **ilk Türk devleti** · Müslüman olan ilk Karahanlı hükümdarı: **Satuk Buğra Han**
- Eserler: **Kutadgu Bilig** (Yusuf Has Hacip) · **Divanü Lügati't-Türk** (Kaşgarlı Mahmut) · **Atabetü'l-Hakayık** (Edip Ahmet)

② Gazneliler

- **Gazneli Mahmut**: "Sultan" unvanını kullanan **ilk Türk hükümdarı** · Hindistan seferleri
- Firdevsi'nin **Şehname**'si bu dönemde yazıldı.
- 1040 **Dandanakan Savaşı**'nda Selçuklulara yenildiler.

③ Büyük Selçuklu Devleti

- **1040** **Dandanakan Savaşı**: Gaznelileri yendiler, devlet resmen kuruldu
- **1055** **Tuğrul Bey**'in Bağdat seferi: Halife Büveyhoğullarının baskısından kurtarıldı
- **1071** **Malazgirt Savaşı** (Alparslan): Anadolu'nun kapıları Türklere açıldı
- **1141** **Katvan Savaşı**: Sultan Sencer Karahıtaylara yenildi

Ayrıca: **Nizamülmülk** → Nizamiye Medreseleri ve **Siyasetname** · **İkta sistemi** Büyük Selçuklu'da yaygınlaştı.